

Raport o stanie Gminy Czarnożyły za rok 2019

Czarnożyły maj 2020 r.

Przez Gminę Czarnożyły w kierunku północ – południe przebiega droga krajowa nr 45 dzieląc ją na dwie części. W południowo – zachodnim krańcu gminy biegnie droga krajowa nr 74 oraz na południu obwodnica miasta Wielunia. Poza granicami gminy, ale w bliskim jej sąsiedztwie południowo – wschodnich obszarów zlokalizowana jest droga wojewódzka nr 481, natomiast na północnym zachodzie droga ekspresowa S8.

Powierzchnia Gminy wynosi 70 km² z czego 51,77 km² to użytki rolne, 12,73 km² tereny leśne, 4,93 km² to tereny zurbanizowane, a pozostała część to nieużytki. Gminę na dzień 31 grudnia 2019 roku zamieszkiwało 4.492 osób. Gmina Czarnożyły podzielona jest na 13 miejscowości i 11 sołectw: Czarnożyły, Emanuelina (Leniszki, Emanuelina, Działy), Wydrzyn, Kąty, Raczyn, Łagiewniki, Gromadzice, Stawek, Staw, Opojowice, Platoń. Głównymi odbiornikami wód z terenu Gminy są rzeka Pyszna od strony południowo – wschodniej oraz rzeka Oleśnica od strony zachodniej.

Siedzibą władz samorządowych jest miejscowość Czarnożyły. Położona jest niemal centralnie w stosunku do obszaru Gminy co umożliwia łatwość w komunikowaniu się ze wszystkimi sołectwami. Czarnożyły są również wielofunkcyjnym ośrodkiem administracyjno – usługowym, mieszkaniowym i kulturalnym.

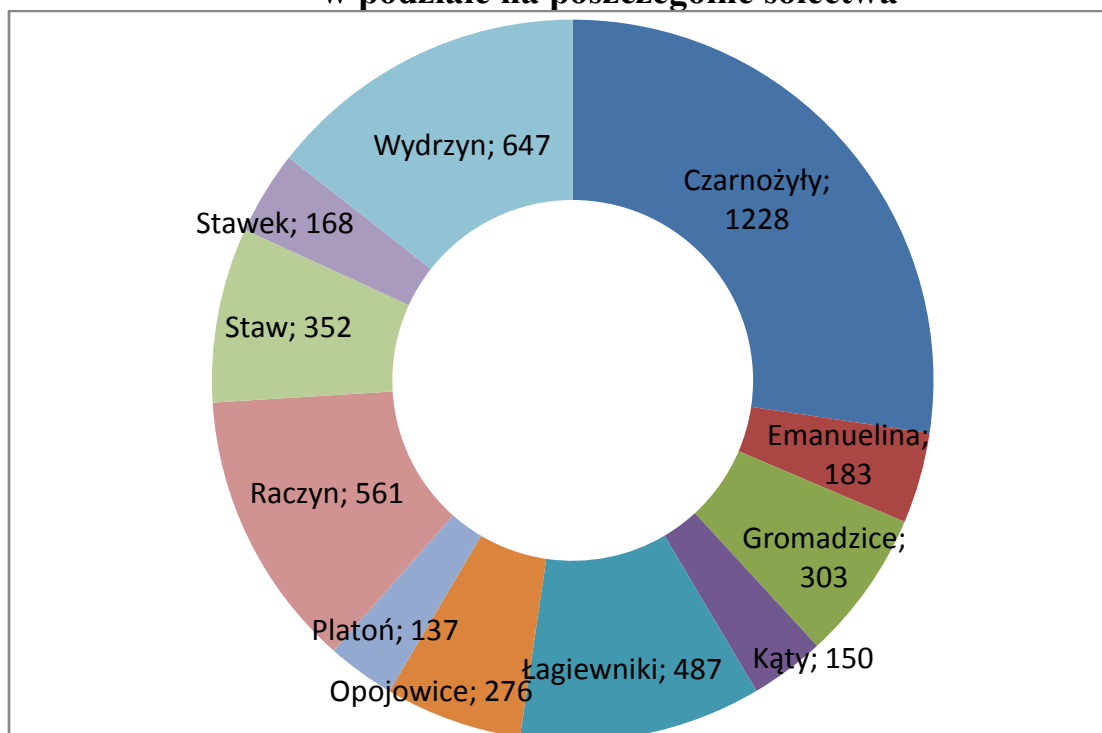
III. Demografia

Zgodnie z rejestrem mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku ludność Gminy Czarnożyły liczyła 4.492 osób, w tym 2.258 to kobiety i 2.234 to mężczyźni, natomiast na dzień 31 grudnia 2018 roku stan ludności wynosił 4.485 osoby, co oznacza wzrost liczby mieszkańców o 7 osób.

Tab. Statystyka mieszkańców Gminy Czarnożyły według wieku i płci na dzień 31.12.2019 r.

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	67	64	131
3-4	43	44	87
5-6	48	36	84
7-8	53	46	99
9-10	48	46	94
11-14	101	81	182
15-18	101	86	187
19-65	1.506	1.391	2.897
>65	267	464	731
Ogółem	2.234	2.258	4.492

**Liczba stałych mieszkańców, według stanu na dzień 31.12.2019 r.
w podziale na poszczególne sołectwa**

Statystyka rejestru mieszkańców, dowodów osobistych oraz aktów stanu cywilnego w 2019 r.

Urodzenia: 47, w tym: dziewczynki – 25, chłopcy - 22
Zgony: 62, w tym: kobiety – 31, mężczyźni - 31
Przyjęto wniosków o wydanie dowodu osobistego - 353
Wydano odpisów stanu cywilnego – 396
Sporządzono aktów stanu cywilnego(urodzeń, małżeństw, zgonów) - 56
Zmigrowano do rejestru stanu cywilnego - 917 aktów

IV. Informacje finansowe

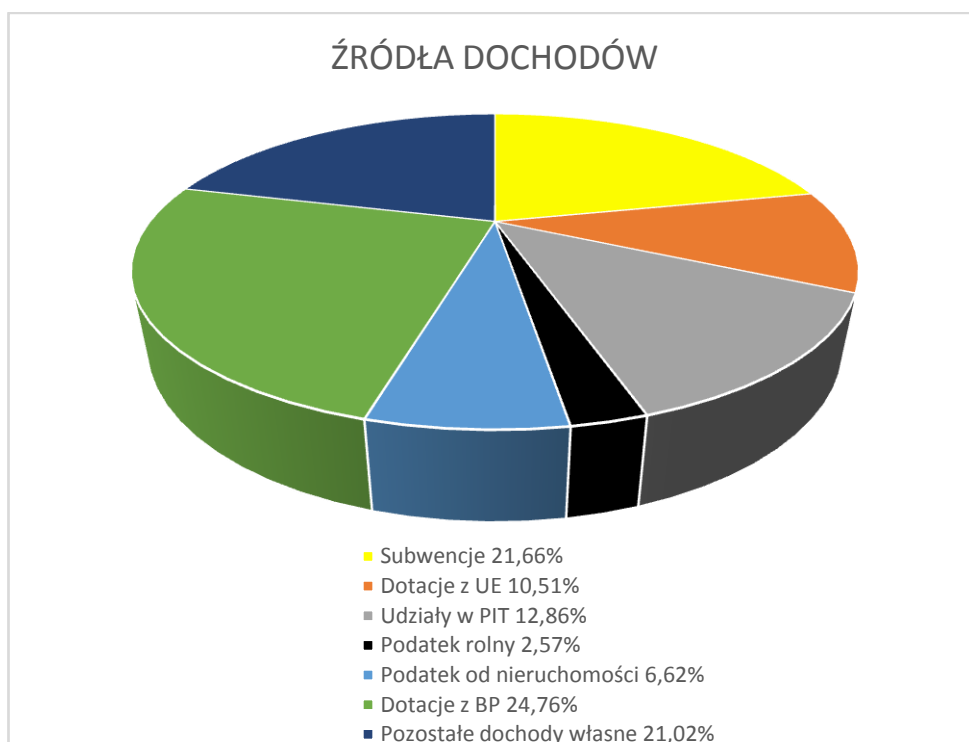
Budżet Gminy Czarnożyły na 2019 rok został zaplanowany i wykonany w następujących wysokościach:

1. Dochody ogółem - plan 22.686.427,39 zł, wykonanie 22.877.578,51 zł - 100,84% w tym:
 - a) dochody bieżące plan 18.614.790,45 zł, wykonanie 18.813.771,75 zł – 101,07%,
 - b) dochody majątkowe – plan 4.071.636,94 zł, wykonanie 4.063.806,76 zł – 99,81%.

Największą pozycję dochodów w budżecie gminy stanowiły dochody własne łącznie z podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości (30,21% ogólnej kwoty dochodów), a następnie dotacje z budżetu państwa na zadania zlecone i własne – 24,76%, subwencje – 21,66% (w tym subwencja oświatowa 3.583.270 zł – 15,66 % zrealizowanych dochodów),

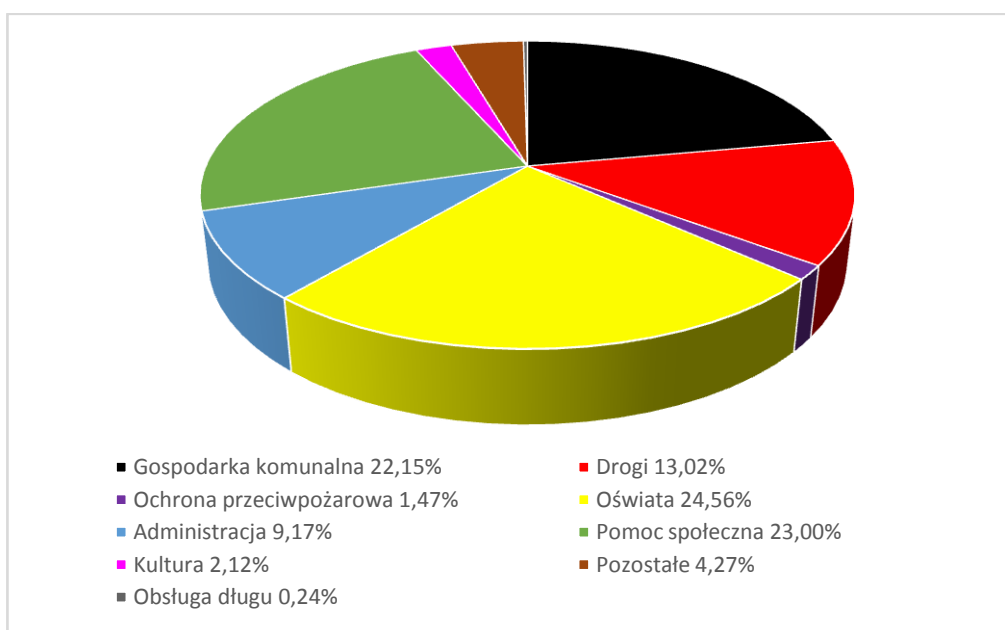
udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych PIT – 12,86% oraz dotacje z budżetu Unii Europejskiej na realizowane przedsięwzięcia – 10,51%.

Struktura wykonanych dochodów Gminy Czarnożyły w 2019 roku

2. Wydatki ogółem – plan 25.426.980,15 zł, wykonanie 23.893.841,23 zł – 93,97% w tym:
- a) wydatki bieżące – plan 17.995.254,65 zł, wykonanie 16.603.244,35 zł – 92,26%,
 - b) wydatki majątkowe – plan 7.431.725,50 zł, wykonanie 7.290.596,88 zł – 98,10%.

Struktura wydatków budżetu Gminy Czarnożyły w 2019 roku

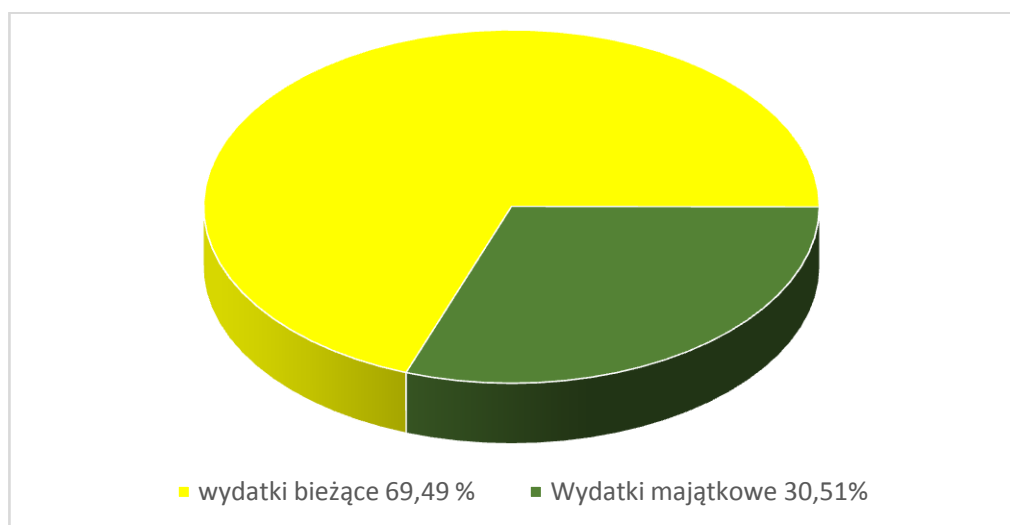

Największą pozycją wydatków w budżecie gminy stanowiły wydatki na oświatę i pomoc społeczną. Należy zwrócić również uwagę na wydatki dotyczące gospodarki komunalnej, które stanowią wysoki odsetek kosztów w ogólnych wydatkach gminy – 22,15%.

W 2019 roku realizowane były projekty we współfinansowaniu z budżetem Unii Europejskiej. W związku z tym pozyskano środki z budżetu UE w kwocie 2.404.185,95 zł, a wydatki na programy współfinansowane z budżetem UE zostały zrealizowane w kwocie 2.242.653,91 zł.

Po przeprowadzonej analizie stwierdzić należy, że wydatki bieżące w 2019 roku stanowiły 69,49 % wykonanych wydatków ogółem, a **wydatki majątkowe 30,51%**.

Struktura wydatków bieżących i majątkowych budżetu Gminy Czarnożyły w 2019 roku

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zadłużenie Gminy Czarnożyły wynosiło 4.510.000 zł, z czego:

- a) 1.610.000 zł pożyczki zaciągnięte w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację inwestycji z zakresu gospodarki komunalnej,
 - b) 2.900.000 zł kredyty zaciągnięte w bankach komercyjnych.
- Spłata kredytów i pożyczek w 2019 roku wynosiła 1.165.000zł.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

1. Współpraca z lokalną społecznością, organizacjami i stowarzyszeniami

W 2019 roku w ramach zadań własnych i zleconych na podstawie przepisów prawa oraz powierzonych do wykonania przez Radę Gminy Czarnożyły, Wójt Gminy Czarnożyły realizował wydatki budżetu oraz politykę rozwoju gminy w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej. Obejmował funkcję bezpośredniego kontaktu lokalnej władzy

z mieszkańcami zarówno podczas zebrzań sołeckich, strażackich, jak i uroczystości patriotycznych, kulturalnych i religijnych. Ponadto w indywidualnych sprawach skarg, wniosków i petycji spotykał się bezpośrednio w Urzędzie Gminy Czarnożyły w godzinach urzędowania.

Aparatem pomocniczym Wójta Gminy Czarnożyły jest Urząd Gminy, który zapewnia obsługę administracyjną, organizacyjną, księgową i inwestycyjną organów gminy. Wg stanu na początek roku 2019 w urzędzie zatrudnionych było 20 pracowników w ramach 19,5 etatu, w trakcie roku zostało zatrudnione 5 osób, na emeryturę odszedł jeden pracownik i łącznie zatrudnienie na koniec roku 2019 wynosiło 24 pracowników w ramach 23,5 etatu, obejmujące:

- Wójt Gminy - 1 etat,
- Skarbnik Gminy - 1 etat,
- Sekretarz Gminy - 1 etat,
- Inspektor - 7 etatów,
- Referent - 7 etatów,
- Pomocnik administracyjny - 2 etaty,
- Konserwatorów - 4,5 etatu,
- Radca prawny – stanowisko nieetatowe.

W 2019 roku na terenie Gminy Czarnożyły funkcjonowało siedem kół gospodyń wiejskich w miejscowościach Wydrzyn, Opojowice, Raczyn, Kąty, Gromadzice, Staw i Łagiewniki oraz jedno stowarzyszenie „Aktywni Razem” w Czarnożyłach, które działają w zakresie popularyzowania kultury i zachowania lokalnej tradycji. Poprzez działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Czarnożyłach lokalne organizacje mają zapewnione wsparcie techniczne i finansowe w zakresie prowadzonych działań. Gmina Czarnożyły współpracuje z lokalnymi stowarzyszeniami organizując uroczystości kulturalne, sportowe oraz patriotyczne.

W ramach dofinansowania ze środków Samorządu Województwa Łódzkiego w ramach tzw. "grantów sołeckich" Gmina Czarnożyły pozyskała środki na realizację projektów w miejscowościach:

- Łagiewniki pod nazwą: **„Remont remizy OSP w Łagiewnikach oraz organizacja warsztatów kulinarnych sposobem na integrację społeczeństwa lokalnego”** w ramach zadania przeprowadzono remont podłogi oraz pomalowanie ścian wewnątrz

pomieszczeń remizy OSP, podsumowaniem projektu były warsztaty kulinarne łączna wartość 12 000 zł dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego 10.000 zł,

- Opojowice pod nazwą „ **Doposażenie remizy Osp w Opojowicach oraz organizacja piezarki sposobem na integrację środowiska lokalnego**” w ramach zadania pomieszczenia kuchenne remizy OSP wyposażono w chłodzię gastronomiczną, stoły oraz urządzenia kuchenne i sanitarne, podsumowaniem projektu była piezarka – tradycyjne darcie pierza przez uczestników spotkania, łączna wartość 13 000 zł dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego 9.685 zł,
- Raczyn pod nazwą „**Remont pomieszczeń w remizie OSP Raczyn formą zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności**” w ramach zadania w pomieszczeniach remizy OSP wykonano nowy sufit, położono glazurę na ścianach oraz wymieniono instalację elektryczną, podsumowaniem projektu były warsztaty kulinarne, w ramach których mieszkańcy mieli możliwość realizowania kulinarnych pasji oraz wspólnej integracji łączna wartość 13 400 zł dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego 10.000 zł.

W ramach zadań gminy w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz organizacjami pożytku publicznego realizowany był „Program współpracy Gminy Czarnożyły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2019 roku” przyjęty przez Radę Gminy Czarnożyły Uchwałą Nr II/3/2018 z dnia 28 listopada 2018 r. W ramach programu współpracy jako priorytetowe zadanie zostało wyznaczone wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej. Wsparciem finansowym w kwocie 47 000 zł w wyniku rozstrzygniętego konkursu ofert objęto zadanie pn.: „Wspieranie kultury fizycznej i sportu w Gminie Czarnożyły w 2019 r.” realizowane przez Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Czarnożyłach. W ramach podjętych działań trzy zespoły piłki nożnej prowadziło rozgrywki w klasie B Okręgowego Związku Piłki Nożnej w Sieradzu, dwie sekcje piłkarskie juniorów uczestniczyło w rozgrywkach Powiatowego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Wieluniu, sekcja seniorów uczestniczyła w mistrzostwach powiatu w piłce siatkowej oraz sekcja seniorska tenisa stołowego prowadziła treningi i rozgrywki indywidualne. Ponadto w ramach zadania zorganizowano turniej piłki nożnej dla uczniów szkół podstawowych oraz turniej tenisa stołowego dla indywidualnych zawodników i zespołów z terenu gminy. Wartość zrealizowanego zadania publicznego wyniosła 65 111,28 zł w tym 47 000 zł z kwoty dotacji i 18 111,28 zł z wkładu osobowego i finansowego Zrzeszenia GZLZS w Czarnożyłach oraz

innych źródeł. W trybie ciągłym Gmina Czarnożyły prowadziła działania wspierające, informacyjne, konsultacyjne oraz promocyjne związane z współpracą z organizacjami pozarządowymi.

Na rok 2019 Uchwałą Nr XXXIX/223/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie funduszu sołeckiego, postanowiła o nie wyrażeniu zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy na rok 2019 środków stanowiących fundusz sołecki.

2. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Mieszkaniowy zasób Gminy Czarnożyły na dzień 31 grudnia 2019 roku obejmował następujące lokale mieszkalne:

- 1) lokal mieszkalny w budynku 7 m 2 w Czarnożyłach o pow. użytkowej 57 m²,
- 2) lokal mieszkalny w budynku nr 4 m. 4 w Czarnożyłach o pow. użytkowej 34,1 m²,
- 3) lokal mieszkalny w budynku nr 4 m. 5 w Czarnożyłach o pow. użytkowej 34,1 m²,
- 4) budynek mieszkalny znajdujący się w Działach Nr 1 o pow. użytkowej 24 m².

Lokale mieszkalne wyposażone są w instalację elektryczną, wodno – kanalizacyjną i ogrzewanie piecowe.

Stawki czynszu za lokale mieszkalne wynosiły w 2019 roku:

- 2,97 zł/ m² (do 31.08.2019 r),
- 3,02 zł/ m² roku (od 1.09.2019 r).

Stawki czynszu miesięcznego za 1 m² powierzchni mieszkalnej określane są przez Wójta Gminy w drodze zarządzenia z uwzględnieniem czynników obniżających wartość użytkową, natomiast podwyższenie czynszu dokonywane jest przez Wójta Gminy raz w roku o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych.

W roku 2019 w lokalach mieszkalnych wchodzących w mieszkaniowy zasób Gminy Czarnożyły przeprowadzone były bieżące remonty oraz wymagane przeglądy.

W 2019 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 744,74 zł, których beneficjentami były 2 osoby. Podstawą ich przyznania było trudna sytuacja materialna. Kwota najniższego dodatku wynosiła 141,70 zł, zaś kwota najwyższego dodatku – 201,52 zł.

3. Ochrona zdrowia i profilaktyka uzależnień

Na terenie Gminy Czarnożyły w 2019 roku funkcjonował jeden podmiot leczniczy – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Czarnożyłach, który zarządzany jest

przez Kierownika – dr Elżbietę Cieślak oraz Radę Społeczną powołaną uchwałą Rady Gminy Czarnożyły. Liczba świadczeń zdrowotnych udzielonych w 2019 roku wyniosła:

- Podstawowa Opieka Zdrowotna – 25.406 osób,
- Ginekologia Ambulatoryjna – 1.204 osób,
- Gabinet Fizjoterapii – 7.009 wizyt, 31.000 zabiegów.

W roku 2019 SPZOZ w Czarnożyłach zrealizował następujące programy:

- Program kardiologiczny – 84 osoby, w ramach środków z NFZ,
- Program cytologiczny – 154 kobiety, w ramach środków z NFZ.

W roku 2019 SPZOZ w Czarnożyłach w ramach środków pochodzących z kontraktów z NFZ oraz pozostałych przychodów prowadzi bieżącą działalność oraz inwestycje w niezbędny sprzęt i wyposażenie (remont pomieszczeń przeznaczonych do rehabilitacji). Podmiot zakończył rok 2019 ujemnym wynikiem finansowym w kwocie 15 646,19 zł.

Na terenie Gminy Czarnożyły w 2019 roku funkcjonowała jedna apteka

W 2019 r. ze środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w ramach działań profilaktycznych i walki z uzależnieniami zrealizowano:

- Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 przyjęty Uchwałą Nr IV/18/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 28.12.2018 r. – kwota wykorzystana – 54.241,36 zł,
- Program Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2019 przyjęty Uchwałą Nr IV/19/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 28.12.2018 r. – kwota wykorzystana – 21.455,98 zł.

W ramach realizacji powyższych programów podjęto działania lecznicze i terapeutyczne dotyczące osób uzależnionych oraz profilaktyczne w odniesieniu do osób z grupy ryzyka, ponadto finansowano prowadzenie zajęć pozalekcyjnych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. W ramach programu działalność prowadziła Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do której w roku 2019 wpłynęły 4 nowe zgłoszenia przypadków nadużywania alkoholu.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. 10 sklepów i 1 bar posiadały zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

4. Rozwiązywanie problemów społecznych i wspieranie rodziny

W roku 2019 działalność w zakresie zabezpieczenia społecznego prowadził Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnożyłach zarządzany przez Kierownika – Agnieszkę

Klatka. W ośrodku na dzień 31 grudnia 2019 r. zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych (w tym jeden pracownik zatrudniony ze środków unijnych), pracownik ds. świadczeń rodzinnych oraz asystent rodziny. Zakres działalności ośrodka obejmuje świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, wychowawcze (500+), „Dobry start” (300+), wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Beneficjentami ośrodka pomocy społecznej w 2019 r. było 164 osób, w tym :

- 48 osób w wieku 0-17,
- 88 osób w wieku produkcyjnym,
- 28 osób w wieku poprodukcyjnym.

W 2019 r. Gmina Czarnożyły kierowała swoich mieszkańców do domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy z innych gmin. W sprawach osób bezdomnych gmina ma zawarte porozumienia ze schroniskami i noclegowniami. W 2019 r. 5 mieszkańców z terenu gminy Czarnożyły zostało skierowanych do domów pomocy społecznej , natomiast 10 mieszkańców z terenu gminy Czarnożyły korzysta z dziennego domu samopomocy dla osób niepełnosprawnych.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. 145 rodzin otrzymywało zasiłki rodzinne na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2019 r. 128 rodziny. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny w roku 2019 wynosiła 313. Liczba świadczeń rodzinnych w roku 2019 to 5917 świadczenia + ubezpieczenie emerytalno – rentowe w liczbie 124 świadczenia. Kwota świadczeń rodzinnych w 2019 r. wyniosła 1 036 471,61 zł w tym kwota zasiłków pielęgnacyjnych 164 263,62 zł. Na początek 2019 r. 279 rodzin pobierało świadczenia wychowawcze (tzw. 500+), a na koniec 2019 r. 457 rodzin. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w roku 2019 pobierało 18 dzieci z 11 rodzin, liczba świadczeń wyniosła w 2019 roku 197 . Łączna kwota świadczeń to 64 400,00 zł Świadczenia dobry start (tzw. 300+) - w roku 2019 z tej formy pomocy na terenie Gminy Czarnożyły skorzystało 575 dzieci z 398 rodzin. Ogólna kwota wypłaconych świadczeń to: 172 500,00 zł.

Program „Posiłek w domu i szkole” na terenie Gminy Czarnożyły w roku 2019 zrealizowany został na kwotę 33 179,66 zł. Liczba osób korzystających z Programu w formie gorącego posiłku lub zasiłku na żywność to 63. Pomocy w formie stypendium socjalnego w roku szkolnym 2019 udzielono 12 rodzinom dla 26 dzieci . Łączna kwota wydatków na ten cel wynosiła 17 707,20 zł.

W roku 2019 GOPS w Czarnożyłach realizował projekt finansowy ze środków Unii Europejskiej pt.”Aktywna Gmina Czarnożyły”, w którym udział wzięło 8 osób. Całkowita

wartość projektu to: 142 436,41 zł, z czego kwota dofinansowania wyniosła 121 076,33 zł, natomiast wkład własny 21 360,00 zł.

5. Infrastruktura drogowa

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. na terenie Gminy Czarnożyły układ drogowy stanowią:

- 1) drogi kategorii krajowej:
 - droga krajowa Nr 45 łącząca województwa: łódzkie, śląskie i opolskie. Na terenie gminy droga ma: szerokość jezdni asfaltowej 7,0–9,0 m, bez utwardzonych poboczy na długości ok. 7,65 km; na odcinku o długości ok. 1,2 km w centrum Czarnożył droga posiada dwustronny chodnik;
- 2) drogi kategorii powiatowej, których łączna długość w gminie Czarnożyły wynosi 35,45 km, w tym:
 - 31,35 km stanowią drogi o nawierzchni twardej ulepszonej – bitumicznej,
 - 4,1 km to drogi o nawierzchni twardej nieulepszonej – tłuczniowej.
- 3) drogi kategorii gminnej, których łączna długość wynosi 39,265 km, w tym:
 - 33,35 km to drogi o nawierzchni twardej ulepszonej – bitumicznej;
 - 5,915 km to drogi o nawierzchni twardej nieulepszonej – tłuczniowej.
- 4) drogi nie stanowiące kategorii gminnej, drogi wewnętrzne, dojazdowe do pól i posesji, których łączna długość obejmuje około 130 km, nawierzchnia dróg dojazdowych do pól o nawierzchni twardej nie ulepszonej, drogi wewnętrzne, dojazdowe do posesji o nawierzchni bitumicznej.

Gmina Czarnożyły w 2019 r. prowadziła bieżące naprawy związane z infrastrukturą drogową, w szczególności: uzupełnianie ubytków, wykaszanie poboczy, remonty przepustów i uzupełnianie oznakowania oraz zadania w zakresie zimowego utrzymania dróg. Łączne wydatki na bieżące utrzymanie dróg wyniosły 143 151,09 zł.

W ramach drogowych zadań inwestycyjnych w 2019 r. zostały zrealizowane:

- **Przebudowa drogi gminnej nr 117103E Biała Parcela gr. Gminy Biała - Łagiewniki w miejscowości Łagiewniki na działce o nr ewid. 98/1**, w ramach której przebudowano istniejącą jezdnię na długości 936,70 mb poprzez jej poszerzenie do 5,5 mb, na długości 917,00 mb wybudowany został chodnik z kostki brukowej. Łączna wartość zadania wyniosła 1 436 324,00 zł. Na przedmiotowe zadanie Gmina Czarnożyły pozyskała środki zewnętrzne z Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 718 162,00 zł.

- **Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Czarnożyły na działce nr ewid. 292**, w ramach zadania wykonano nową nawierzchnię asfaltową na długości 617,00 mb wraz z obustronnym utwardzeniem poboczy wartość inwestycji 250 392,00 zł. Gmina Czarnożyły na to zadanie otrzymała dofinansowanie w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wysokości 72 560,00 zł.

- **Przebudowa drogi gminnej Nr 117451 oraz Nr 117454 w miejscowości Kąty**, w ramach zadania na długości 604,00 mb poszerzono istniejący pas jezdni do 5,5 mb oraz wybudowano chodnik z kostki brukowej. Zadanie realizowano w cyklu dwuletnim, zostało zakończone w roku 2019. Łączna wartość robót wyniosła 747 381,07 zł. Wartość wykonanych robót na 2019 r. wyniosła 452 525,13 zł.

- **Przebudowa drogi gminnej Nr 117456E Wydrzyn-Gromadzice w miejscowości Wydrzyn na działce ewid. nr 376 – etap III**, w ramach zadania na długości 975 mb przebudowana zostanie jezdnia do szerokości 5,5 mb o nawierzchni asfaltowej oraz chodnik z kostki brukowej na długości 830,00 mb. Zadanie realizowane jest w latach 2019-2020. Łączna wartość inwestycji wynosi 1 615 550,90 zł w roku 2019 wydatkowano kwotę 816 277 zł, Gmina Czarnożyły pozyskała w 2019 r. dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 797 525 zł.

W ramach prac przygotowawczych do realizacji inwestycji w zakresie remontów dróg, w 2019 r. został zlecony projekt „Rozbudowy drogi w miejscowości Wydrzyn – Kolonia” – wydatkowano kwotę 2000 zł. We współpracy z Starostwem Powiatowym w Wieluniu zlecono i wykonano projekt „Przebudowy drogi powiatowej Nr 4537E w miejscowości Gromadzice”, wydatkowano po stronie samorządu Gminy Czarnożyły kwotę 23 001 zł.

6. Transport publiczny

W 2019 roku Gmina Czarnożyły nie realizowała zadań związanych z organizowaniem i obsługą transportu publicznego, w ramach obowiązków ustawowych dowozu dzieci i uczniów do szkół za terenie gminy rozstrzygnięto zamówienie publiczne na usługę dowozu, w ramach którego Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. w Wieluniu świadczy usługi transportowe.

Gmina Czarnożyły dla lokalnych i zakładowych przewozów pasażerskich udostępnia przewoźnikom przystanki usytuowane na terenie gminy.

7. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona p. poż.

W roku 2019 na terenie Gminy Czarnożyły funkcjonowało 8 jednostek ochotniczych straży pożarnych w miejscowościach Czarnożyły, Wydrzyn, Opojowice, Raczyn, Gromadzice, Staw, Kąty i Łagiewniki. W grudniu 2019 r. decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej jednostka z Opojowic dołączyła do jednostki z Czarnożyły i jako dwie z Gminy Czarnożyły należą do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Do dyspozycji bojowej znajduje się 6 lekkich pojazdów ratowniczych oraz 4 średnie samochody ratowniczo – gaśnicze. Ochotnicy wyposażeni są w umundurowanie specjalistyczne, środki ochrony osobistej oraz specjalistyczny sprzęt do ratownictwa drogowego, technicznego i ekologicznego.

W ramach wydatków związanych z bieżącym utrzymaniem ochrony przeciwpożarowej w roku 2019 wydatkowano kwotę w wysokości 300 023,44 zł. Gmina Czarnożyły w ramach programu Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie wyposażenia jednostek OSP w niezbędny sprzęt ratowniczy zakupiła środki ochrony osobistej strażaków i sprzęt do udzielania pomocy z zakresu ratownictwa technicznego dla jednostki z Racyna. Łączna wartość poniesionych wydatków wyniosła 37 950,00 zł, dofinansowanie ze środków ministerstwa w kwocie 36 052,50 zł. Ponadto ze środków Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi zakupione zostały środki ochrony osobistej strażaków w kwocie 13 815,00 zł – całość wydatków została pokryta z uzyskanego dofinansowania.

W ramach wydatków inwestycyjnych w 2019 r. zrealizowano następujące zadania:

- Zakup sprzętu ratowniczego dla OSP Opojowice w wysokości 33 000,00 zł,
- Dotacja dla jednostki OSP Czarnożyły do zakupu agregatu hydraulicznego zasilającego hydrauliczne narzędzia ratownicze w kwocie 20 000,00 zł, z czego wydatkowano 19 745,00 zł,
- Zakup rozpieracza kolumnowego dla OSP Raczyn w kwocie 13 290,00 zł, z czego 12 625,50 zł pochodziło ze środków Funduszu Sprawiedliwości.

Na bieżąco członkowie jednostek OSP prowadzą działania prewencyjne, szkoleniowe oraz w miarę potrzeb ratowniczo-gaśnicze. Uczestniczą w wydarzeniach patriotycznych, kulturalnych i religijnych oraz w organizowanych międzygminnych zawodach sportowo-pożarniczych, które w roku 2019 odbyły się w Ostrówku, a także w zawodach na szczeblu powiatowym. Ponadto w szkołach z terenu gminy odbyła się coroczna edycja turnieju wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”.

W 2019 roku Gmina Czarnożyły, jako zadanie własne finansowała oświetlenie ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy, ponadto prowadzono działania konserwacyjne w ramach których zmodernizowano oprawy oświetleniowe na energooszczędne. Na zlecenie gminy Firma „Lumen” wymieniła oprawy rtęciowe na sodowe o mocy 100 W, łącznie 67 opraw (Wydrzyn 47 szt., Czarnożyły 20 szt.), Na zadania związane z oświetleniem ulicznym (energia elektryczna, konserwacja i modernizacja) w 2019 roku łącznie wydatkowano kwotę w wysokości 161.029,90 zł

W ramach prac przygotowawczych wykonany został projekt „Budowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Czarnożyły” za łączną kwotę 10 000 zł

8. Infrastruktura wodno – kanalizacyjna

Na terenie gminy Czarnożyły funkcjonuje jedna Stacja Uzdatniania Wody o średniej dobowej przepustowości 882,00 m³. Długość czynnej sieci wodociągowej na koniec roku 2019 wyniosła 70,2 km. Do istniejącej sieci wodociągowej podłączone są obecnie 1264 budynki mieszkalne. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na dzień 1 stycznia 2019 r. wynosiła 58,8 km, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 r. - 63,9 km. Na dzień 1 stycznia 2019r. istniało 905 przyłączy do sieci kanalizacyjnej, a na dzień 31 grudnia 2019 r. 932 przyłącza. W 2019 r. nie doszło do poważnych awarii sieci wodociągowo - kanalizacyjnej. Drobne usterki techniczne naprawiane były na bieżąco.

Dane, stan na dzień:	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	Zbiorniki bezodpływowe	Mieszkania przyłączone do sieci kanalizacyjnej
1 stycznia 2019	11	338	905
31 grudnia 2019	15	314	932

W roku 2019 Gmina Czarnożyły w ramach polityki rozwoju infrastruktury gospodarki wodno kanalizacyjnej zrealizowała następujące inwestycje:

- **„Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami i przepompowniami ścieków w m. Gromadzice i Stawek – I etap”**, w latach 2018-2019 – łączna wartość robót wyniosła 2 590 577,35zł. (2019r. 1 586 000,00zł) W ramach inwestycji wykonano sieć grawitacyjną o długości ponad 1500 mb, indywidualne przyłącza o łącznej długości 639 mb, przepompownię ścieków wraz z rurociągiem ciśnieniowym do oczyszczalni ścieków o długości ponad 3500 mb. Na niniejsze zadanie Gmina Czarnożyły pozyskała pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w wysokości 800 000 zł, przy czym 300 000 zł przekazane zostało w roku 2018, natomiast 500 000 otrzymano w roku 2019.

- „**Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Czarnożyły**” - w ramach zadania wykonano dodatkowy odcinek sieci wodociągowej o długości 150 mb. Wartość zadania wyniosła 24 474,54 zł.

9. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

W 2019 r. prowadzono działania związane z rozbudową infrastruktury rekreacyjnej na terenie Gminy Czarnożyły, zrealizowano następujące inwestycje:

- **Budowa placu zabaw w miejscowości Stawek** (huśtawka podwójna, karuzela, huśtawka typu "ważka", zamek ze zjeżdżalnią, belka do balansowania) łączny koszt inwestycji 17 000 pokryte ze środków budżetu Gminy Czarnożyły.
- **Budowa placu zabaw w miejscowości Wydrzyn** (huśtawka podwójna, karuzela, huśtawka typu "ważka", zamek ze zjeżdżalnią, belka do balansowania) łączny koszt inwestycji 18 375 zł pokryte ze środków PROW 2014 – 2020 w ramach naboru organizowanego przez Lokalną Grupę Działania „Ziemia wieluńsko-sieradzka” wnioskodawca OSP Wydrzyn
- **Budowa placu zabaw w miejscowości Staw** (huśtawka podwójna, karuzela, huśtawka typu "ważka", zamek ze zjeżdżalnią, belka do balansowania, piaskownica) łączny koszt inwestycji 18 525 zł pokryte ze środków PROW 2014 – 2020 w ramach naboru organizowanego przez Lokalną Grupę Działania „Ziemia wieluńsko-sieradzka” wnioskodawca OSP Staw
- **Budowa placu zabaw w miejscowości Łagiewniki** (huśtawka podwójna, karuzela, huśtawka typu "ważka", zamek ze zjeżdżalnią, urządzenie zręcznościowe, piaskownica, ławki parkowe) łączny koszt inwestycji 30 000 zł pokryte ze środków PROW 2014 – 2020 w ramach naboru organizowanego przez Lokalną Grupę Działania „Ziemia wieluńsko-sieradzka” wnioskodawca sołectwo Łagiewniki

- **Zakup kontenera socjalnego** (kontener socjalny wolnostojący na terenie boiska sportowego dla członków Klubu Sportowego Czarnożyły) łączny koszt inwestycji 15 880 zł pokryte ze środków budżetu Gminy Czarnożyły.

10. Spółki wodne

Gmina Czarnożyły w 2019 r. wsparła działalność Gminnej Spółki Wodnej w Czarnożyłach dotacją na bieżące roboty w wysokości 20 000 zł. Reaktywowana Gminna Spółka Wodna, w roku 2019 przeprowadziła pełną konserwację rowów o łącznej długości 6810 mb, kolejne 5120 mb rowów zostało wykoszone, ponadto usunięto 5 awarii systemu drenarskiego. Wartość realizowanych przedsięwzięć wyniosła 121 280 zł, środki na realizację robót w wysokości 74 320 zł pochodziły z dotacji z budżetu gminy, Urzędu Marszałkowskiego, Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego oraz środków własnych 46 920 zł. Dla potrzeb funkcjonowania jednostki ustalone zostały stawki opłat w wysokości 10 zł od 1ha fizycznego oraz 10 zł w przypadku pozostałych działek.

11. Polityka przestrzenna

Zgodnie z aktualnym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego przyjętego Uchwałą NR IV/12/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2015 r. do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: MPZP) wskazanych zostało 100% obszaru Gminy Czarnożyły. Na dzień 1 stycznia 2019 r. obowiązującymi MPZP objętych było 100% powierzchni gminy, tj. 6990 km² .

Obowiązuje 15 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr XV/57/2004 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 29 marca 2004 r.;
- Uchwała Nr VI/13/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 25 marca 2015 r.;
- Uchwała Nr VI/14/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 25 marca 2015 r.;
- Uchwała Nr VI/15/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 25 marca 2015 r.;
- Uchwała Nr VII/25/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 10 czerwca 2015 r.;
- Uchwała Nr XVIII/91/2016 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 7 czerwca 2016 r.;
- Uchwała Nr XXVII/143/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2017 r.;
- Uchwała Nr XXVII/144/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2017 r.;
- Uchwała Nr XXVII/145/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2017 r.;
- Uchwała Nr XXVII/146/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 stycznia 2017 r.;

- Uchwała Nr XXXI/172/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 7 czerwca 2017 r.;
- Uchwała Nr XXXI/173/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 7 czerwca 2017 r.;
- Uchwała Nr XXXIV/190/2017 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 17 października 2017 r.;
- Uchwała XLVII/270/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 27 września 2018 r.;
- Uchwała XLV/253/2018 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 31 lipca 2018 r.

Do 31 grudnia 2019 roku uchwalone zostały 3 kolejne MPZP, tj.:

- Uchwała Nr V/27/19 z dnia 5 marca 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Gromadzice i części wsi Łagiewniki – 9.840,00 zł.
- Uchwała Nr IX/45/19 z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Czarnożyły, Gromadzice, Łagiewniki, Raczyn, Staw, Stawek i Wydrzyn – 47.355,00 zł.
- Uchwała Nr XIX/92/19 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 165 w miejscowości Wydrzyn – 9.840,00 zł.

12. Ochrona Środowiska i ograniczenie niskiej emisji

Gmina Czarnożyły w 2019 r. w ramach realizacji przyjętego Uchwałą Nr XII/58/2015 Rady Gminy Czarnożyły z dnia 10 grudnia 2015 r. „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej” podjęła działania zmierzające do ograniczenia niskiej emisji pyłów PM10 i PM2,5.

Rozpoczęto działania związane z przygotowaniem inwestycji „Budowa budynku oddziału przedszkolnego i klubu dziecięcego w technologii pasywnej na terenie Gminy Czarnożyły”. Gmina Czarnożyły zleciła przygotowanie projektu budowy obiektu o powierzchni 880 m² z przeznaczeniem na dwa oddziały klubu dziecięcego oraz dwa oddziały przedszkola na terenie Publicznej Szkoły Podstawowej w Wydrzynie. Obiekt ma być wykonany w technologii pasywnej wraz z pompą ciepła oraz panelami fotowoltaicznymi, docelowo samowystarczalny energetycznie. Przygotowana dokumentacja posłużyła do złożenia wniosku na dofinansowanie w wysokości 85 % kosztów kwalifikowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020. Poniesiono koszty przygotowania dokumentacji w wysokości 40 467 zł.

Kontynuowano rozpoczęty w 2017 r. projekt „Wykorzystanie Odnawialnych źródeł energii w Gminie Czarnożyły”, który jest dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020 w wysokości 2 859 060,00. Łączna wartość projektu wyniosła 3.740.605,44 zł realizowana w latach 2018 – 2019. W ramach inwestycji na budynkach właścicieli prywatnych w 2019 roku zostało zamontowanych 95 (2018 r. – 50) instalacji solarnych dwukolektorowych oraz 52 (2018 r.- 50) instalacje solarne trzykolektorowe, ponadto na obiektach Stacji Uzdatniania Wody i Oczyszczalni Ścieków wybudowane zostały dwie instalacje fotowoltaiczne o mocy 39,78 kW każda.

W ramach działań proekologicznych Gmina Czarnożyły w 2019 r. rozpoczęła realizację projektu ekologicznego pn.: „Zielony zakątek” w ramach którego na terenie Publicznej Szkoły Podstawowej w Łagiewnikach powstanie altana wraz z elementami roślinnymi. Łączna wartość projektu w latach 2019 – 2020 wynosi 50 000 zł z czego w roku 2019 wydatkowano kwotę 29 500 zł, gmina Czarnożyły uzyskała dofinansowanie w

wysokości 45 000 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i gospodarki Wodnej w Łodzi.

W 2019 r. wydana została 1 decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na wykonaniu ujęcia wód podziemnych na bazie odwierconego otworu studziennego w miejscowości Łagiewniki.

13. Gospodarka odpadami i usuwanie wyrobów niebezpiecznych

System gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2019 r. obejmował 1203 nieruchomości oraz 3829 zadeklarowanych mieszkańców, co stanowi ok 85% mieszkańców zameldowanych na pobyt stały. W 2019 r. od mieszkańców odbierane były następujące frakcje odpadów komunalnych: szkło, odpady suche (plastik, papier, metale) i zmieszane odpady komunalne pozostałe po segregacji.

W kwietniu i na przełomie września i października na terenie Gminy Czarnożyły zorganizowane zostały dwie objazdowe zbiórki odpadów wielkogabarytowych, podczas których od mieszkańców odbierano m. in.: zużyty sprzęt AGD i RTV, zużyte opony, złom metalowy, meble, odpady zielone, baterie i akumulatory.

Odpady komunalne pochodzące od właścicieli nieruchomości były odbierane przez firmę wyłonioną w drodze przetargu tj. Spółkę Eko-Region. Ponadto na podstawie indywidualnych umów odpady odbierane były przez Spółkę Eko-Region oraz Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. w Wieluniu.

W 2019 r. w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi działał Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w miejscowości Maręże, gm. Skomlin. Do PSZOK mieszkańcy mogli przekazywać przeterminowane leki i chemikalia, odpady wielkogabarytowe zbierane podczas zbiórki objazdowej oraz odpady budowlane i rozbiórkowe. W 2019 r. w PSZOK zebrano łącznie 22,548 Mg odpadów.

L.p.	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
1.	Opakowania ze szkła	2,320
2.	Zużyte opony	4,278
3.	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	4,258
4.	Odpady wielkogabarytowe	11,692
Razem		22,548

Rzeczywiste wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 r. wyniosły 369.329,17 zł.

Wydatki związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych (wynagrodzenie dla Spółki Eko-Region) w 2019 r. – 334 627,20 zł.

Wydatki związane z utrzymaniem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2019 r. – 11 365,04 zł.

14. Ochrona przyrody

W 2019 r. do Urzędu Gminy w Czarnożyłach wpłynęło 65 zgłoszeń o zamiarze usunięcia drzewa z nieruchomości stanowiących własność osób fizycznych oraz wydano 2 decyzje administracyjnych zezwalających na usunięcie drzewa lub krzewu.

Na terenie Gminy Czarnożyły znajduje się 7 pomników przyrody oraz 10 użytków ekologicznych podlegających ochronie.

Lp.	Gatunek	Lokalizacja
1.	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Czarnożyły, park wiejski dz. Nr 25/18
2.	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	
3.	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	
4.	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	
5.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	
6.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	
7.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	

Lp.	Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1.	użytek ekologiczny - bagno	4.4000	Czarnożyły, działka nr 119
2.	użytek ekologiczny - bagno	0.5200	Czarnożyły, działka nr 119
3.	użytek ekologiczny - bagno	0.7000	Czarnożyły, działka nr 123
4.	użytek ekologiczny - bagno	0.5300	Czarnożyły, działka nr 125
5.	użytek ekologiczny - bagno	0.2500	Czarnożyły, działka nr 131
6.	użytek ekologiczny - bagno	0.7800	Czarnożyły, działka nr 132/1
7.	użytek ekologiczny - bagno	0.1600	Czarnożyły, działka nr 142
8.	użytek ekologiczny - bagno	0.1000	Czarnożyły, działka nr 144
9.	użytek ekologiczny - bagno	0.2000	Czarnożyły, działka nr 147
10.	użytek ekologiczny - bagno	0.4400	Czarnożyły, działka nr 147

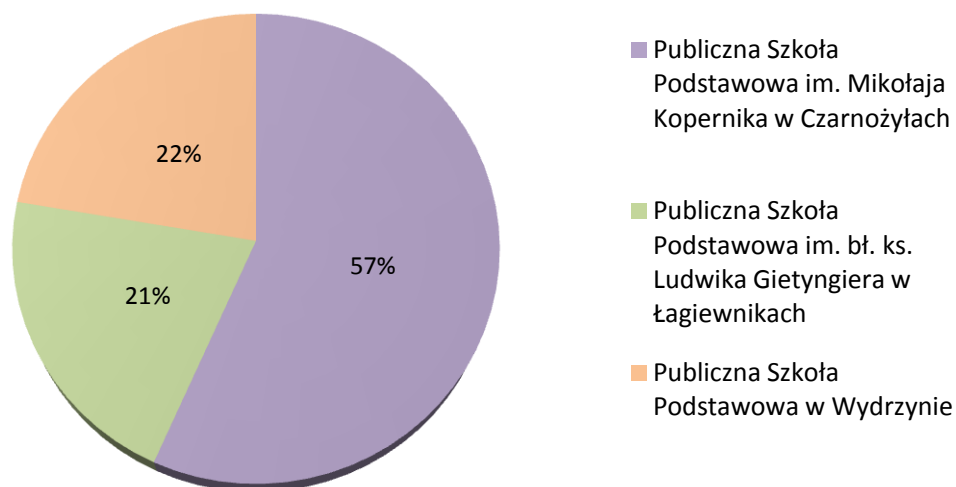
15. Edukacja i wychowanie przedszkolne

W roku 2019 w Gminie Czarnożyły funkcjonowały 3 publiczne szkoły podstawowe wraz z oddziałami przedszkolnymi. Na terenie gminy działały 2 świetlice oraz 2 stołówki szkolne. Do szkół podstawowych uczęszczało według stanu na 30.09.2019r. – 329 uczniów,

natomiast do oddziałów przedszkolnych **154** dzieci. Naukę w gimnazjum ukończyło - **44** uczniów.

Koszty związane z utrzymaniem wszystkich szkół podstawowych łącznie z wynagrodzeniami pracowników wyniosły **5.413.406,68 zł** w tym: oddziały przedszkolne (bez wynagrodzeń) – **98.868,34 zł** , stołówki szkolne (bez wynagrodzeń i bez wyżywienia) wyniosły **22.240,11 zł** natomiast koszty utrzymania świetlic szkolnych (bez wynagrodzeń) – **9.859,53 zł**.

Wydatki w podziale na szkoły

Łączne wydatki na poszczególne szkoły kształtowały się następująco:

- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Czarnożyłach (**288** uczniów wg stanu na **30.09.2019r.**): **3.067.195,70 zł** (przeliczeniu na 1 ucznia **10.649,99 zł**),
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. ks. Ludwika Gietyngiera w Łagiewnikach (**96** uczniów wg stanu na **30.09.2019r.**): **1.137.329,15 zł** (w przeliczeniu na 1 ucznia **11.847,18 zł**),
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wydrzynie (**100** uczniów wg stanu na **30.09.2019r.**): **1.208.881,83 zł** (w przeliczeniu na 1 ucznia **12.088,82 zł**).

Przyznana subwencja oświatowa wyniosła **3.583.270,00 zł**. Otrzymana dotacja przedszkolna stanowiła kwotę **158.539 zł**. Dotacja celowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeń – **28.095,97 zł**. Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach

podstawowych, oddziałach przedszkolnych i klasach gimnazjalnych wyniosła łącznie **142.891,63 zł**.

We wrześniu 2019 r. naukę w szkołach podstawowych rozpoczęło **38** uczniów. We wszystkich szkołach odbywała się nauka języka angielskiego. Język niemiecki nauczany był w klasach VII-VIII szkoły podstawowej.

W 2019 r. do klasy uczęszczało średnio **15** osób. Najwięcej w Publicznej Szkole Podstawowej w Czarnożyłach – **26** uczniów w klasie, najmniej w Publicznej Szkole Podstawowej w Wydrzynie – **4** uczniów w klasie. We wszystkich szkołach i oddziałach przedszkolnych liczba etatów nauczycieli ogółem (wg stanu na 30.09.2019r.) to **52,00**.

Zatrudnienie na poszczególnych stopniach awansu zawodowego przedstawiało się następująco:

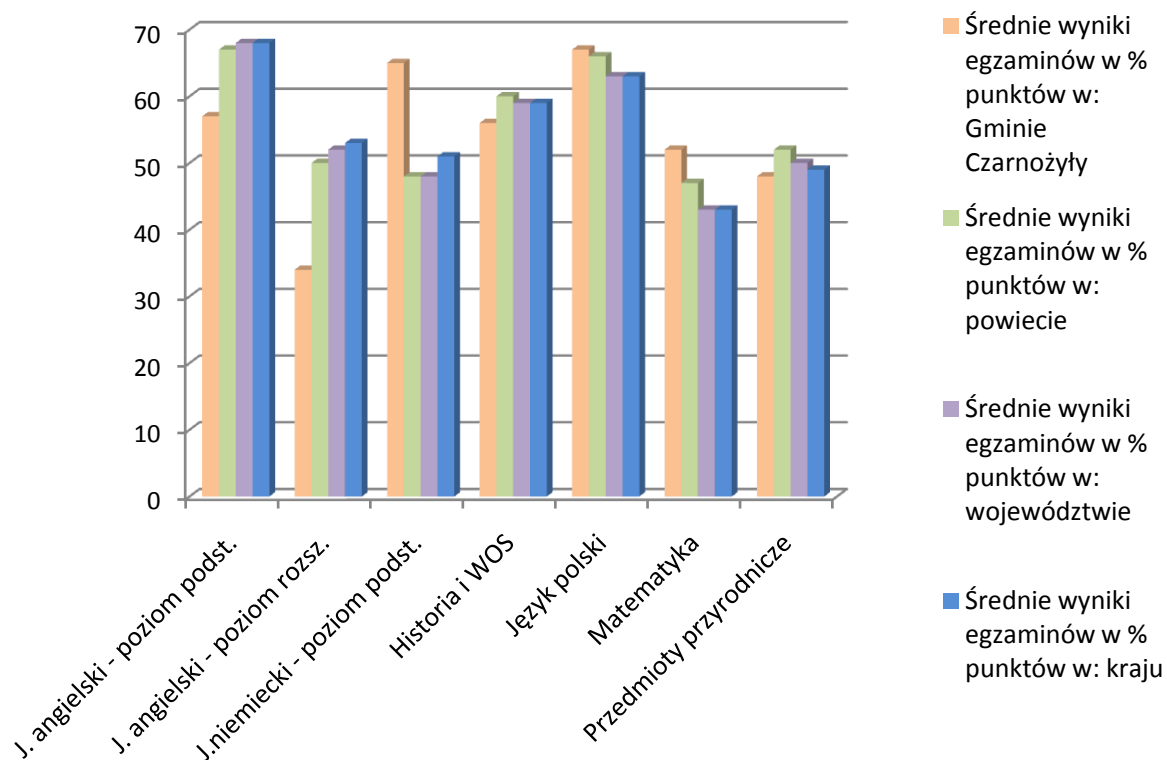
- w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych było **51** nauczycieli, w tym: **6** stażystów, **7** kontraktowych, **13** mianowanych, **25** dyplomowanych,
- w niepełnym wymiarze czasu pracy zatrudnionych było **2** nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty to **1,00 etat**), w tym: **1** kontraktowy i **1** dyplomowany.

W 2019 r. liczba zatrudnianych nauczycieli zmniejszyła się z 58 do 53 osób. Zmiany te wynikały z zakończenia umów na czas określony oraz przejść na emeryturę. W ramach możliwości doskonalenia i doksztalcania, nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe. Na ten cel wydano łączną kwotę w wysokości **9.878,57 zł**. Na jednego nauczyciela w szkole podstawowej przypadało średnio **7,7** uczniów. W oddziałach przedszkolnych liczba dzieci przypadająca na jednego nauczyciela wynosiła **16**.

W 2019 r. III klasę gimnazjum ukończyło **44** uczniów. Zdawalność egzaminów kończących naukę w gimnazjum wyniosła **100 %**. Wśród zdawanych przedmiotów najwyższe wyniki osiągnęli uczniowie z języka polskiego, języka niemieckiego na poziomie podstawowym oraz z matematyki. Średnie wyniki uzyskane z tych przedmiotów były wyższe niż średnie powiatowa, wojewódzka i krajowa. Poniższa tabela i wykres przedstawiają wyniki egzaminu uczniów z Gminy Czarnożyły na tle powiatu, województwa i kraju.

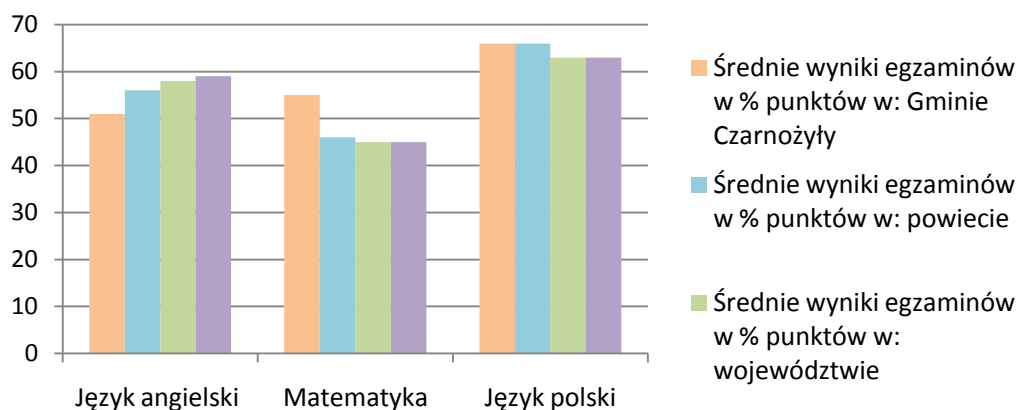
Egzamin	Średnie wyniki egzaminów w % punktów w:			
	Gminie Czarnożyły	powiecie	województwie	kraju
Język angielski - poziom podstawowy	57	67	68	68
Język angielski - poziom rozszerzony	34	50	52	53
Język niemiecki - poziom podstawowy	65	48	48	51

Historia i WOS	56	60	59	59
Język polski	67	66	63	63
Matematyka	52	47	43	43
Przedmioty przyrodnicze	48	52	50	49

W 2019 r. VIII klasę szkoły podstawowej ukończyło **40** uczniów. Zdawalność egzaminów kończących naukę w gimnazjum wyniosła **100%**. Wśród zdawanych przedmiotów najwyższy wynik osiągnęli uczniowie z języka polskiego i był to wynik równy średniej powiatowej. Wynik przewyższający średnie: powiatową, wojewódzką i krajową uczniowie uzyskali z matematyki natomiast niższy wynik z języka angielskiego. Poniższa tabela i wykres przedstawiają wyniki egzaminu uczniów z Gminy Czarnożyły na tle powiatu, województwa i kraju.

Egzamin	Średnie wyniki egzaminów w % punktów w:			
	Gminie Czarnożyły	powiecie	województwie	kraju
Język angielski	51	56	58	59
Matematyka	55	46	45	45
Język polski	66	66	63	63

Od 2017 r. w Gminie Czarnożyły przyznawane są stypendia dla uzdolnionych uczniów z klas IV-VIII oraz klas dotychczasowego gimnazjum. Wymagania jakie uczeń musiał spełnić aby zostać stypendystą to uzyskanie średniej ocen co najmniej 5,0 w klasach IV-VI a w klasach VII-VIII i klasach gimnazjalnych średnią 4,75 z przedmiotów takich jak: język polski, język obcy, matematyka, historia, przyroda, geografia, biologia, fizyka, chemia i wiedza o społeczeństwie, realizowanych zgodnie z podstawą programową dla danej klasy. Oprócz wysokiej średniej ocen, stypendyści, posiadać powinni ocenę co najmniej bardzo dobrą z zachowania. W czerwcu 2019r. Wójt Gminy Czarnożyły przyznał stypendium za wysokie wyniki w nauce, za sukcesy sportowe i dla laureatów konkursów na szczeblu wojewódzkim dla **58** uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych oraz gimnazjum w łącznej wysokości **23.200 zł.**

Liczbę stypendystów z poszczególnych szkół prezentuje poniższa tabela.

Szkoła	Szkoła Podstawowa w Czarnożyłach (klasy IV-VIII oraz klasy gimnazjalne)	Szkoła Podstawowa w Łagiewnikach (klasy IV-VI)	Szkoła Podstawowa w Wydrzynie (klasy IV-VI)
Liczba stypendystów	43	10	5

W roku 2019 uczniowie ze szkół prowadzonych przez Gminę Czarnożyły brali udział w konkursach i turniejach organizowanych na szczeblach gminnym i powiatowym. Oprócz potyczek przedmiotowych, rywalizowali także w zawodach sportowych i konkursach artystycznych. Najwyższym indywidualnym sukcesem, zakończył się udział uczennicy ze szkoły podstawowej w Wydrzynie w finale Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego w kategorii szkół podstawowych organizowanym przez PTTK Oddział w Legnicy. Drużyna dziewcząt ze szkoły podstawowej w Czarnożyłach zajęła II miejsce w wojewódzkim finale piłki nożnej.

W roku szkolnym 2019/2020 dowozem uczniów z terenu gminy do szkół prowadzonych przez Gminę Czarnożyły objętych zostało **139** uczniów. Na realizację dowozu uczniów do szkół, gmina wydała łącznie **130.263,87 zł**.

Na terenie Gminy Czarnożyły w 2019 r. funkcjonowały oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, w których przygotowanych dla dzieci było 200 miejsc. Na dzień 01.01.2019 r. wykorzystane były **152** miejsca. Według stanu na 31.12.2019 r. do oddziałów przedszkolnych w Gminie Czarnożyły uczęszczało **159** dzieci z następujących roczników:

- rocznik 2012 - **1** dziecko, w tym **0** dziewcząt i **1** chłopców,
- rocznik 2013 - **36** dzieci, w tym **16** dziewcząt i **20** chłopców,
- rocznik 2014 - **37** dzieci, w tym **13** dziewcząt i **24** chłopców,
- rocznik 2015 - **40** dzieci, w tym **20** dziewcząt i **20** chłopców,
- rocznik 2016 - **38** dzieci, w tym **17** dziewcząt i **21** chłopców,
- rocznik 2017 - **7** dzieci, w tym **5** dziewcząt i **2** chłopców.

Na terenie Gminy Czarnożyły nie funkcjonowały żłobki, oddziały żłobkowe ani kluby dziecięce.

16. Działalność podmiotów gospodarczych

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), na dzień 31.12.2019 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy Czarnożyły obejmowała 208 pozycji, z czego status „aktywny” posiadały 172 podmioty, „zawieszony” posiadały 27 podmioty, a „wykreślony” 157 podmiotów. Liczba podmiotów prowadzących działalności wyłącznie w formie spółki cywilnej obejmowała 9 podmiotów.

Na terenie gminy funkcjonują przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne. Największym zakładem zatrudniającym kilkaset osób jest SILUM Sp. z o.o. wraz z pochodnymi spółkami SIL-TOOL sp. z o.o. oraz SILBIKE Sp. z o.o.

Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy : przetwórstwo przemysłowe (głównie obróbka metali i elementów metalowych, produkcja odzieży), usługi budowlane, handel i naprawy pojazdów samochodowych.

W 2019 roku zarejestrowano w gminie 15 nowych przedsiębiorców, wyrejestrowano 19 podmiotów.

Na terenie gminy w 2019 roku zarejestrowanych było w Krajowym Rejestrze Sądowym 8 spółek prawa handlowego, w tym 7 aktywnych i 1 w stanie likwidacji.

17. Instytucje kultury i biblioteki

W roku 2019 na terenie gminy funkcjonowała jedna instytucja kultury – Gminny Ośrodek Kultury w Czarnożyłach zarządzany przez Dyrektora Joannę Kałdońską. Ośrodek organizował cykliczne zajęcia zespołów i kół zainteresowań (chórku dziecięcego, solistów wokalnych indywidualnych, kółka teatralnego, Czarnożyłskiej orkiestry dętej, sekcji gitarowej i zespołu młodzieżowego, zajęć tanecznych dla dzieci, aerobiku, karate, języka angielskiego).

Ponadto ośrodek kultury we współpracy z Wójtem Gminy zorganizował imprezy okolicznościowe:

- noworoczny przegląd kolęd,
- przegląd artystyczny z okazji Dnia Kobiet,
- konkurs na najładniejszą palmę wielkanocną,
- festyn Gminny „Kwiaty Lata”,
- dożynki gminno-parafialne,
- Narodowe Czytanie,

– wieczór patriotyczny.

Ośrodek kultury współpracował z placówkami oświaty z terenu gminy oraz zapewniał ofertę kulturalną dla dzieci i młodzieży w trakcie wakacji i ferii. Ponadto organizował imprezy okolicznościowe (bal przebierańców, biesiadę karnawałową, konkurs plastyczny, rowerowy rajd, festiwal piosenki, andrzejkowe wróżby, ferie i wakacje dla dzieci i młodzieży). Pod opieką ośrodka aktywnie działają zespoły instrumentalne i folklorystyczne. Czarnożyłska orkiestra dęta poszerza liczbę członków o nowych chętnych, którzy mogą bezpłatnie pobierać nauki gry na instrumentach dętych i perkusyjnych. Orkiestra występuje na scenie ośrodka oraz na uroczystościach i wydarzeniach lokalnych i wyjazdowych.

Młodzieżowy zespół „Spontan” ciągle powiększa swoje szeregi, w trakcie roku 2019 młodzi muzycy uczestniczyli w lokalnych wydarzeniach artystycznych umilając czas muzyką rozrywkową. Ośrodek w Czarnożyłach wspierał działalność zespołu folklorystycznego „Opojowanie”, który zaprezentował się podczas gminnych i powiatowych wydarzeniach folklorystycznych. W 2019 roku GOK zatrudnił 8 instruktorów prowadzących cykliczne

zajęcia śpiewu, zajęć tanecznych dla dzieci i aerobiku, karate, zajęć języka angielskiego, zajęć plastycznych, nauki gry na gitarze, orkiestry dętej, zespołu „Opojowanie”.

Ośrodek kultury współpracuje z funkcjonującymi na terenie gminy kołami gospodyń oraz stowarzyszeniami, z którymi wspólnie zorganizował wydarzenia okolicznościowe i kulturalne.

Pod kierownictwem GOK w roku 2019 działała biblioteka w Czarnożyłach z filią w Wydrzynie. Książnica udostępniała mieszkańcom czytelnię oraz księgozbiór wzbogacany o nowe woluminy. W 2019 roku biblioteka zarejestrowała 545 czytelników, udostępniono 10264 woluminów oraz czasopism nieoprawnych, biblioteka odnotowała 5603 odwiedzin.

Zorganizowano spotkania autorskie dla dorosłych i dla dzieci, lekcje i zajęcia biblioteczne, zbiórki książek. W 2019 roku Czarnożyłska książnica po raz pierwszy przyłączyła się do akcji ogólnopolskich: „Noc Bibliotek”, Czytanie „Jeżycjady” Małgorzaty Musierowicz. Dużym zainteresowaniem wśród czytelników cieszył się organizowany już po raz piąty rajd rowerowy „Odjazdowy bibliotekarz”. W 2019 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnożyłach wzięła udział w pilotażowym projekcie „Para-buch! Książka w ruch!”, w ramach którego działa przy bibliotece Klub Malucha. Dzięki projektowi dzieci w wieku 3-4 lat zyskują przydatne umiejętności, inspiracje do rozwoju zainteresowań w cenionych w dzisiejszym świecie dziedzinach STEM (nauka, technologia, inżynieria, matematyka). W ramach Programu Operacyjnego "Promocja Czytelnictwa" rozpoczął swoją działalność Dyskusyjny Klub Książki.

VI. Realizacja Uchwał Rady Gminy

Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy o samorządzie gminnym w 2019 r. Wójt Gminy Czarnożyły przy pomocy Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych realizował podjęte przez Radę Gminy uchwały w sposób przez nie określony.

Rada Gminy Czarnożyły odbyła w 2019 roku 17 sesji, na których podjęła 75 uchwał, które objęte były nadzorem zarówno Wojewody Łódzkiego jak i Regionalnej Izby Obrachunkowej. Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Czarnożyły, a uchwały stanowiące akty prawa miejscowego przekazano do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego. Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

Komisje Rady Gminy Czarnożyły w zakresie przedmiotu swojej działalności odbyły następującą ilość posiedzeń:

- Komisja Rewizyjna – 7,
- Komisja Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych – 7,
- Komisja Gospodarczo – Finansowa – 7,
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji – 7.

VII. Podsumowanie

Gmina Czarnożyły, chcąc spełnić oczekiwania mieszkańców, musi stawić czoła trudnemu wyzwaniu poprawy warunków życia. Podejmowane przez samorząd działania w szerokim spektrum zadań, zapewniają dbałość o środowisko naturalne, infrastrukturę, pielęgnowanie tradycji i kultury lokalnej oraz podniesienie atrakcyjności gminy jako miejsca, gdzie można zamieszkać i spędzać wolny czas. Równoległe ze wzmacnianiem potencjału gospodarczego i społecznego gminy konieczne jest wykazanie dbałości o zasoby infrastruktury technicznej służącej zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców.

Położenie komunikacyjne Gminy Czarnożyły jest bardzo korzystne, jednak aby móc czerpać z niego wymierne korzyści (nowi mieszkańcy, inwestorzy) potrzebne są inwestycje w lokalny układ drogowy. Chodzi tutaj zarówno o bieżące utwardzanie dróg gruntowych, budowanie nowych dróg wewnętrznych i budowę ciągów pieszo-rowerowych. Zwiększenie stopnia skomunikowania wewnętrznego oraz poprawa stanu technicznego dróg w gminie są niezbędne dla zrównoważonego rozwoju.

Rok 2019 okazał się rokiem szczególnym jeśli chodzi o przeznaczanie środków na poprawę stanu infrastruktury drogowej. Gmina przeznaczająca dużą pulę środków na nawierzchnie asfaltowe dróg gminnych, budowę chodników dla pieszych, ale również partycypuje i angażuje się w pozyskiwanie środków na remont dróg, które nie są w jej zarządzie. Podejmuje ponadto działania mające na celu modernizację i poprawę bezpieczeństwa dróg krajowych, powiatowych na terenie gminy.

Wieloletnie działania dotyczące rozbudowy sieci kanalizacyjnej stawiają Gminę Czarnożyły w czołówce gmin o wysokim stopniu skanalizowania. W II połowie 2019 r. zakończona została budowa I etapu kanalizacji w Gromadzicach.

Kolejnym sukcesem, szczególnie ważnym przy dzisiejszej walce z niską emisją gazów cieplarnianych, jest montaż na terenie gminy instalacji odnawialnych źródeł energii. W ramach projektu wykonano 247 instalacji, ponadto na obiektach oczyszczalni ścieków oraz stacji uzdatniania wody zostały zamontowane instalacje paneli fotowoltaicznych o mocy prawie 40 kW każda.

W Gminie Czarnożyły zorganizowano wiele różnorodnych wydarzeń, które zapewniły mieszkańcom szeroką ofertę kulturalną, skierowaną do zróżnicowanych grup odbiorców. Na bieżąco, aktualizowana jest strona internetowa prowadzona przez Urząd Gminy Czarnożyły www.czarnozyly.pl. Z każdą informacją staramy się dotrzeć do mieszkańców za pośrednictwem sieci Internet oraz tablic ogłoszeń w naszych sołectwach i urzędzie.

Roku 2019 nie należy oceniać tylko i wyłącznie przez pryzmat wykonanych zadań, ale również należy postrzegać jako początek kolejnych projektów i inwestycji, bowiem wykonano w nim nowe plany i koncepcje na kolejne lata.